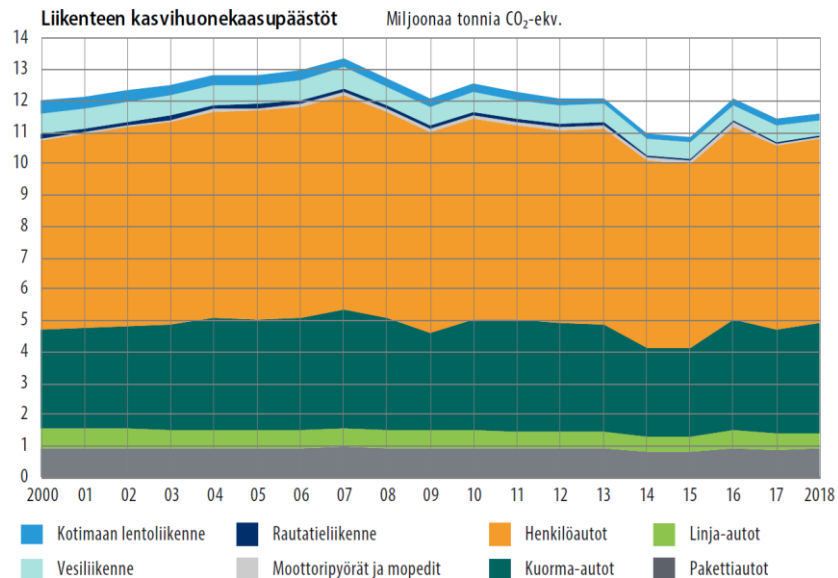

Fossiilittoman liikenteen tiekartta

Bioenergian Kevätpäivä 1.6.2020

Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt

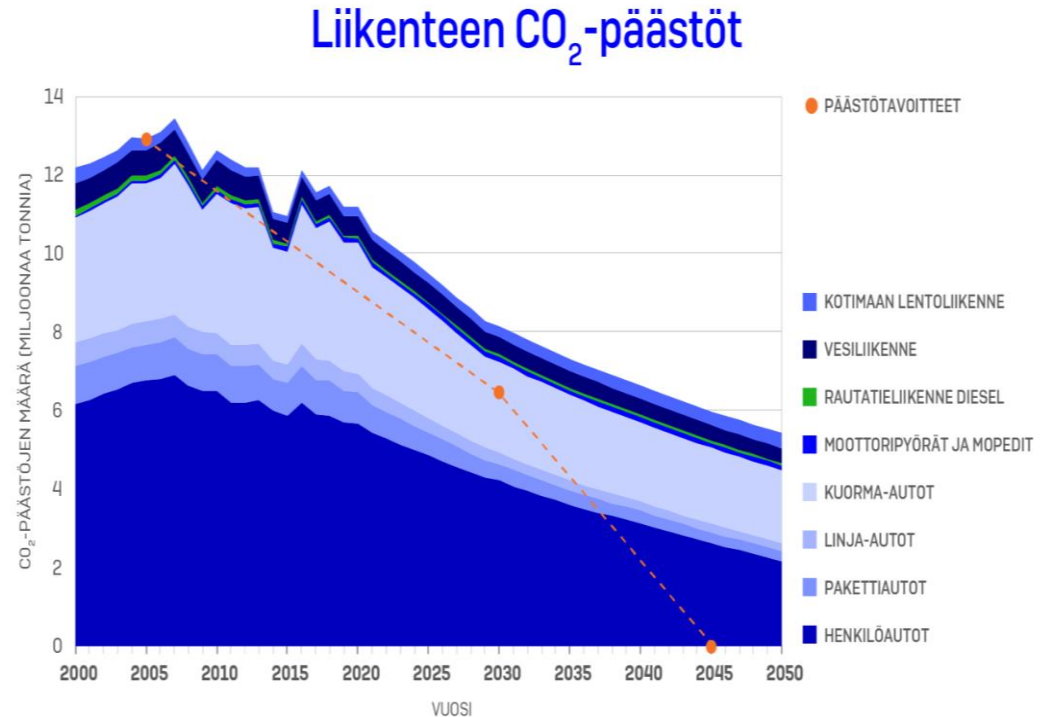
- Liikenteen khk-päästöt olivat vuonna 2018 noin 11,7 miljoonaa tonnia
- Liikenteen päästöt muodostavat noin viidenneksen kaikista Suomen kasvihuonekaasupäästöistä ja noin 40% taakanjakosektorin päästöistä
- Henkilöautojen osuus tieliikenteen päästöistä on 54 %, paketti- ja kuorma-autojen osuus 41 % ja linja-autojen osuus < 5 %
- Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenivät vuosina 2005-2015 noin 16 %, **mutta kasvoivat vuosina 2016-2018 noin 7 %.**

Lähteet: LIPASTO, VTT

Liikenteen päästövähennystavoitteet

- Hallitusohjelman mukaan liikenteen päästöjä tulee vähentää vähintään 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Vuoteen 2045 päästöt tulee kokonaan poistaa.
- Tavoite kohdistuu ensisijaisesti tieliikenteeseen, josta valtaosa päästöistä tulee.
- Liikenteen uuden perusennusteen mukaan liikenteen päästöt ovat nykyisin toimin putoamassa noin 37 % eli uusia toimia tarvitaan vielä noin 1,6 miljoonan tonnin verran v. 2030 tavoitteen saavuttamiseksi.

Fossiilittoman liikenteen työryhmä ja tiekartta

- Liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin asetti fossiilittoman liikenteen tiekartta – työryhmän ajalle 1.11.2019-30.10.2020.
- Työryhmän on työssään tunnistettava keinot, joilla kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä ja liikenne muutetaan nollapäästöiseksi viimeistään vuoteen 2045 mennessä.
- Työryhmän loppuraportin tulee sisältää päästövähennystavoitteet ja –toimet myös Suomessa toimivan kansainvälisen liikenteen osalta.
- Työryhmän loppuraportin pohjalta liikenne- ja viestintäministeriössä valmistellaan **tiekartta fossiilittomaan liikenteeseen**.
- Tiekartassa tunnistetaan sekä keskeiset toimenpiteet että niiden kustannukset ja muut vaikutusarviot.
- Tavoitteena valtioneuvoston linjaukset loppuvuodesta 2020.

Työn organisointi ja työskentelytapa

- Varsinainen työryhmä
 - Varsinaisen työryhmän kokouksia on 4 (-6). Ensimmäinen kokous oli 29.11.2019. Viimeinen kokous elokuussa 2020.
 - Alatyöryhmät:
 1. Maaliikenne / henkilöliikenne
 2. Maaliikenne / tavaraliikenne
 3. Meriliikenne ja sisävesiliikenne
 4. Lentoliikenne
 - Alatyöryhmien kokouksia on noin 8 kappaletta/alatyöryhmä. Kokouksissa käydään läpi keinot päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi ja tehdään työryhmän ehdotukset liikenne- ja viestintäministeriölle varsinaisen fossiilittoman liikenteen tiekartan valmistelun pohjaksi.

Alatyöryhmien työn eteneminen

- Kaikissa alatyöryhmissä käydään läpi ainakin seuraavat teemat:
 - **biopolttoaineet ja muut vaihtoehtoiset käyttövoimat** (biokaasu, maakaasu, vety, sähkö, sähköpolttoaineet)
 - **liikennevälineiden energiatehokkuuden parantaminen** (perinteisen teknologian energiatehokkuuden parantaminen, sähkö)
 - **liikennesuoritteeseen vaikuttaminen tavaraliikenteessä** (liikennejärjestelmän suunnitteleminen ja maankäyttö, ajoneuvojen täyttöasteen nostaminen, tyhjänä ajon vähentäminen, reittien suunnittelu, digitalisaatio, liikenteen ohjaus)
 - **liikennesuoritteeseen vaikuttaminen henkilöliikenteessä** (liikennejärjestelmän suunnitteleminen ja maankäyttö, kulkutapoihin vaikuttaminen, autojen/alusten/lentokoneiden täyttöasteen nostaminen, etäratkaisut, digitalisaatio, liikenteen ohjaus)
 - **siirtymät eri liikennemuotojen välillä, multimodaalisuus, matkaketjut**
- Ylätöryhmässä käsitellään alatyöryhmien tuottamat aineistot ja huolehditaan niiden yhteensovittamisesta.

Esimerkkejä arvioitavista toimenpiteistä (tieliikenne)

Liikenteen hinnoittelu ja verot

- Autovero
- Ajoneuvovero
- Polttoainevero (CO₂-vero)
- Käyttövoimaverot
- Ruuhkamaksut ja/tai kilometrimaksut
- Tieliikenteen päästökauppa (Suomi / EU)

Tuet

- Sähkö- ja kaasukäyttöisten henkilöautojen hankintatuet
- Sähkö- ja kaasukäyttöisten pakettiautojen hankintatuet
- Raskaan kaluston hankintatuet
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfratuki
- Taloyhtiöiden latausinfrastruktuurin tuet
- Erilaiset joukkoliikenteen tuet

Liikennejärjestelmään liittyvät keinot ja lainsäädäntö

- Valtion liikenneinfrainvestoinnit
- Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen
- Liikennejärjestelmäsuunnitelmat ja MAL-sopimukset
- Julkisten ajoneuvohankintojen suuntaaminen
- Jakeluvuorotilaki
- EU ja kv -vaikuttaminen ja sääntely

Arvioitavia vaikutuksia

- Vaikutukset CO₂-päästöihin
- Taloudelliset vaikutukset (vaikutukset valtiontalouteen, vaikutukset kunnille, vaikutukset kotitalouksille, vaikutukset yrityksille)
- Vaikutukset oikeudenmukaisuuteen (eri tuloluokkien taloudet, erilaiset maantieteelliset alueet)
- Vaikutukset Suomen kilpailukykyyn ja työllisyyteen
- Erilaiset kompensatiokeinot
- Muut ympäristövaikutukset

Liitännäiset hankkeet

- Liikenne 12 – valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma LVM (toimikausi 17.6.2019 – 30.4.2021)
- Liikenteen verotuksen uudistamista selvittävä työryhmä VM (toimikausi 1.9.2019 – 1.3.2021)
- Logistiikan digitalisaatiostrategia, LVM (toimikausi 1.8.2019 – 30.9.2020)
- Biokaasuohjelma TEM ([loppuraportti](#) julkaistu 28.1.2020)
- Liikenteen kansallinen kasvuohjelma, LVM, TEM
- Liikenne- ja kuljetusalan vähäpäästöisen liikenteen tiekartta (julkaistu 28.5.2020)
- Liikenne- ja logistiikka-alan toimijoiden tiekartta (julkaisu kesäkuussa 2020)